

Na tomto právním základě dojde se k jiným závěrům, než k nim došel odvolací soud. Částka 100.000 Kč byla složena žalovaným s výhradou vypověditelnosti a zúčitelnosti. Tím vyhradil si žalovaný právo, nakládat s částkou tou aspoň v ten smysl, že mohl ji vypovědět. Výhrada ta byla úplně platná, ježto nešlo o kmenový vklad podle § 63 odst. posl., nýbrž jediné o peníz, jenž měl podle okolností býti započten do vkladu později usneseného. Ve skutečnosti byla, aspoň podle zjištění nižších soudů, částka ta složena za tím účelem, by byla jednou započtena do vkladu, ale žalovaný zachoval si i jinou možnost pro případ, že by nedošlo v dohledné době k usnesení o zvýšení kmenového jmění odpovídajícímu zákonným předpisům, hlavně z toho důvodu, že by ostatní společníci nedostali svým závazkům. Nemí třeba vysloviti se přímo o správnosti náhledu dovolatelova, že výhradou vypověditelnosti a zúčitelnosti vyloučena byla již předem započítatelnost na budoucí kmenový vklad. Rozhodující skutečností jest jedině právní stav v čas usnesení z 25. listopadu 1920. Do této doby mohl žalovaný vždy odvolati uvedenou výhradu, po případě vyžádati si částku tu zpět a složit ji znova bez oné výhrady, ale se zachováním ostatních náležitostí nutných k možnosti započtení. Z toho lze souditi, že výhrada ta nebyla na úkor započítatelnosti, byly-li splněny další náležitosti předběžného placení, zejména výslovný projev vůle, že plat ten je placením předem na kmenový vklad.

Ve skutečnosti však došlo krátce po zaplacení k změně původního úmyslu tím, že složená částka byla odňata původnímu účelu a určena k jinému, a sice shodou mezi žalovaným a tehdejší jednatel, že částka ta má býti pokládána nadále za zápůjčku společnosti poskytnutou.

Ježto nešlo o kmenový vklad, neplatil pro tuto částku ani předpis § 82 zák., žalovaný byl vždy oprávněn požadovati složenou částku zpět, a byl proto také oprávněn prohlásiti ji za souhlasu jednatele společnosti za zápůjčku, což mělo též účín, jako kdyby byl žádal částku tu od společnosti, t. j. ji vypověděl a ji zapůjčil. Ovšem nastala tím značná změna v podstatě věci tím, že částka ta stala se zápůjčkou, t. j. pohledávkou žalovaného vůči společnosti, a nemohl ji proto žalovaný započísti na zvýšený vklad podle § 63 odst. 3 zák., když přece došlo k usnesení o zvýšení kmenového jmění. Pokud částka ta nestala se pohledávkou, nevadila po případě ani výhrada vypověditelnosti a zúčitelnosti tomuto započtení, neboť zákon vylučuje započtení na pohledávku; o tu však nešlo, šlo-li o plat učiněný předem na kmenový vklad, a ona výhrada byla by podle § 63 odst. 3 zák. pozbyla účinnosti, jakmile došlo k platnému usnesení o zvýšení kmenového jmění, k prohlášení žalovaného o převzetí vkladu jakož i o započtení splátky předem učiněné. Ježto však částka ta stala se ještě před usnesením pohledávkou žalovaného ze zápůjčky a jí zůstala až do 25. listopadu 1920, nemohla býti započtena do kmenového vkladu.

Že šlo stranám skutečně dodatečně o zápůjčku, je patrné z nesporného přednesu stran opírajícího se o dopisy a zápis o valné hromadě konané 25. září 1920.

Pokud odvolací soud dovodil z § 82 zák., že nebylo možno z platu předem složeného učiniti dodatně zápůjčku, posoudil věc nesprávně po právní stránce. Tím však zbavena byla podstaty jediná námitka žalovaného vznesená proti žalobnímu nároku, a je proto oprávněn nárok ten opírající se o platné a účinné usnesení z 25. listopadu 1920, zavazující žalovaného jako společníka k zaplacení převzatého kmenového vkladu bez možnosti, započísti v něj částku předem zaplacenou ve stejné výši.

-er.

Rozhodnutí nejvyššího soudu

ve věcech občanských.

I. Ze sbírky pořádané ministerstvem spravedlnosti, která je vydávána jako příloha k věstníku ministerstva spravedlnosti (Sb. m. spr.).

384. Při stanovení ceny nemovitosti při odhadu k cíli vyměřené dávky z přírůstku hodnoty (§ 17 vl. nař., č. 545/1920 Sb. z. a n.) nelze od odhadní ceny nemovitosti odpočítati cenu výměnku a podobných dočasných osobních břemen na nemovitosti vázoucích. (Rozhodnutí ze dne 2. prosince 1924, č. R I 969/24.)

387. Fideikomisární substituce nepřekáží povolení exekuce nuceným zřízením zástavního práva bez újmy omezení vlastnictví dužníkovou substitucí. (Rozhodnutí ze dne 29. prosince 1924, č. R II 427/24-1.)

398. V pořadí poznámky zástavního práva podle § 53, odst. 1., knih. zák. lze vložit zástavní právo jen dobrovolně

(smluvně), nikoliv exekučně zřízené. (Rozhodnutí ze dne 20. ledna 1925, č. R I 12/25-1.)

II. Rozhodnutí uveřejněná v »Právníku«. K darování nemovitosti není potřebí vkladné listiny, nýbrž stačí skutečné odevzdání do držby. (Rozhodnutí ze dne 9. prosince 1924, č. R I 1797.)

Do inventáře jest zařaditi pouze majetek, v jehož držbě zůstavitel v čase úmrtí byl, nestačí pouhé tvrzení spoludědiců, že zůstavitel zanechal peníze, které při soupisu inventáře nalezeny nebyly. (Rozhodnutí ze dne 10. prosince 1924, č. R I 947/24.)

III. Rozhodnutí uveřejněná ve sbírce pořádané předsídem nejvyššího soudu a redigované druhým presidentem Drem Vázným. (Sb. n. s.)

Čís. 3362. Předpisy § 325 a 328 ex. ř. vztahují se i na nároky na vydání věcí nemovitých. Nabyli-li dlužník nemovitosti z polovice dědic, z polovice postupní smlouvou podle dohody při projednání pozůstalosti, jest i při vedení exekuce na nárok na vydání nemovitosti z tohoto důvodu použiti ustanovení § 822 obč. zák. a dv. dekr. ze dne 3. června 1846, čís. 968 Sb. z. s. (Rozhodnutí ze dne 8. ledna 1924, R I 1115/23.)

Čís. 3368. Ustanovení § 1409 obč. zák. jest použití i na ručení toho, kdo vstoupil do firmy kupce jednotlivce jako veřejný společník společnosti, jež vstupem jeho vznikla. (Rozh. ze dne 8. ledna 1924, Rv I 1307/23.)

Čís. 3369. § 1425 obč. zák. přiznává za uvedených tam podmínek dlužníku nejen právo, nýbrž ukládá mu i povinnost, složit dluh na soudě.

Povinnost dlužníka, složit dluh na soudě nenastává, jde-li o dluh podmíněčný a podmínka dosud není splněna.

Přihlášena-li k vyrovnání pohledávka podmíněčně a dlužník k přihlášce mlčel, uznal ji jen pomínečně. Povinnost, pohledávku takovou zajistiti, podmíněna jest návrhem věřitele. (Rozh. ze dne 8. ledna 1924, Rv I 1338/23.)

Čís. 3372. Ke změně sídla hlavního závodu akciové společnosti, jež bylo dosud na Slovensku, jest třeba státního schválení, má-li nové sídlo býti v zemích historických. Lhostejno, že změna sídla provedena byla již v obch. rejstříku soudu slovenského a v obchodním rejstříku pobočného závodu v zemích historických. (Rozh. ze dne 8. ledna 1924, R II 479/23.)

Čís. 3389. Jde o převzetí podniku ve smyslu § 1409 obč. zák., byl-li převzat obchod s převážnou částí zboží, s obchodními místnostmi a pomocným personálem. Lhostejno, že byl nadále veden pod jinou firmou. Převzetí nevztahuje se na osobní dluhy bývalého majitele, s převzatým obchodem nesusvisející (na př. z bursových spekulací). Přejali-li podnik blízcí příbuzní zcizitele, jest vyloučeno jich ručení za dluh, související s převzatým obchodem pouze tehdy, prokáží-li, že o dluhu nevěděli aniž věděti museli. (Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1280/23.)

Čís. 3391. Předpis § 418 obč. zák. předpokládá, že stavěno bylo na pozemku cizím a obmezuje se pouze na onu část pozemku, která byla skutečně zastavěna. (Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1408/23.)

Čís. 3394. Zápůjčka či tiché společenství? Tiché společenství předpokládá nejen účast na zisku, nýbrž i na ztrátě. V ujednání podílu na zisku bez pevných úroků lze po případě spatřovati zápůjčku. (Rozh. ze dne 15. ledna 1924, Rv I 1508/23.)

Čís. 3397. Na stavbu, zbudovanou na cizí půdě, jest vésti exekuci podle předpisů o exekuci na nemovitosti. (Rozh. ze dne 15. ledna 1924, R II 499/23.)

Čís. 3403. Umluva manželů o fyzickém rozdělení společných nemovitostí za účelem úpravy rodinných a majetkových poměrů před rozvodem od stolu a lože nevyžaduje formy notářského spisu. (Rozh. ze dne 16. ledna 1924, Rv J 905/23.)

Čís. 3416. Za opatrovníci dědice nelze stanoviti notářovu chof, třebaš pozůstalost pojednával notářův substitut. (Rozh. ze dne 22. ledna 1924, R II 1/24.)

Čís. 3425. Před odevzdáním pozůstalosti nemohou dědicové ve vlastním jméně uplatňovati pohledávky, podle dohody o rozdělení pozůstalosti jim připadnuvší.

K zařazení pozůstalostních pohledávek jest dědicům třeba svolení pozůstalostního soudu. (Rozh. ze dne 23. ledna 1924, R II 500/23.)

Čís. 3430. Byla-li nedopatřením úředních orgánů zapsána služebnost do pozemkové knihy v rozsahu větším, než uvedeno

ve zřizovací listině, jest rozhodným obsah listiny. (Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Rv I 1411/23.)

Čís. 3432. Zavázal-li se kupitel zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti, může se na něm domáhati prodatel náhrady škody pro nesplnění závazku teprve, když sám dávku zaplatil nebo jinakou škodu prokázal. (Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Rv I 1504/23.)

Čís. 3433. Zahradnická bouda, již zřídil pachtýř na zapachtovaném pozemku, není stavením ve smyslu § 418 obč. zák. (Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Rv I 1522/23.)

Čís. 3438. Vodné nepoživá na nemovitostech zákonného (přednostního) práva zástavního (§ 216 čís. 4 ex. ř.). (Rozh. ze dne 29. ledna 1924, R I 23/24.)
»Dr. L.«

Z E D N E .

Notářská komora v Praze, vykonávajíc usnesení valné schůze sboru notářů, konané dne 7. června 1925, dotázala se ministerstva spravedlnosti, jaké stanovisko zaujímá k otázce zápisu žen jako kandidátek do seznamu a bylo-li by ochotno, jmenovati kandidátky notářů.

V té příčině došlo komory níže uvedené vyřízení ministerstva spravedlnosti ze dne 22. června 1925 čís. 29614/25:

Ministerstvo spravedlnosti sděluje k dotazu ze dne 12. června 1925, že již výnosem ze dne 25. ledna 1925 č. 3443, jehož obsah otištěn byl také v »Českém Právu«, zaujalo stanovisko, že není dosud přípustno, aby ženy jako absolventky práv byly zapsány do seznamu kandidátů notářství.

Dlužno také poukázati na to, že kladné rozhodnutí předpokládalo by legislativní úpravu některých otázek s tím souvisejících. Příkladno buď uvedeno: Podle zákona z 5. prosince 1896, č. 222 ř. z. § 10 obdrží notáři nastoupením notářského úřadu domovské právo v obci, v níž bylo jim vykázano úřední sídlo. Platilo by ustanovení toto jen, kdyby zůstala žena jmenovaná notářem svobodnou? Zní všeobecně; bylo by třeba nové úpravy. Pozbyla by žena notářství, kdyby se vdala za cizince? (Odvislo od nové úpravy otázky prvé, protože jinak by došlo k rozporu, že by měla samostatné právo domovské, od muže neodvislé, a přece sdílela jeho státní občanství.) Nebo viz ustanovení § 33 not. řádu, jež mluví jen o manželce a vyžadovalo by změny, a j.

Důsledkem tohoto stanoviska nemohlo by ministerstvo spravedlnosti kandidátku notářství jmenovati, byly-li by splněny i veškeré jinaké zákonné náležitosti, notářem. Tolik de lege lata. Pokud jde o otázku tuto de lege ferenda, notářská komora se žádá, aby znova uvážila, zda přístup žen k notářství může býti neobmezený a zda je žádoucí, aby ještě před uzákoněním unifikovaného notářského řádu byla otázka přípustnosti žen k notářství upravena zvláštním zákonem.

Kolkování soudních legalisací. Zákonem z 3. dubna 1925 č. 54 Sb. z. a nař. zavedeno zvýšení pevných kolkových poplatků, které dosud zvýšeny nebyly. Měly se zajisté zvýšiti i pevné poplatky soudní, zákonem z 25. ledna 1922 č. 38 Sb. z. a nař. nezvýšené. Soudy však nezvyšují kolkový poplatek z legalisací listin tabulárních z 1 Kč na 3 Kč. Oporou jest jim přehled pro poplatky kolkové vydaný státní knihtiskárnou (Bednář—Chochole), kde se kolek ten uvádí starou sazbou 1 Kč a odůvodňuje § 50 zákona z r. 1915 č. 279 ř. z. Stanovisko této příručky jest omylné, tento § 50 poplatek z legalisace listin tabulárních neupravuje, nýbrž ponechává v platnosti položku starou, již omezuje v tom smyslu, že se počítá jeden kolek i pro více osob. Protože pak poplatek ten není v soudním tarifu poplatkovém, zvýšení se dle zákona nemá týkati toliko pevných kolkových poplatků soudních dle zákona z r. 1915 č. 279 ř. z. v souvislosti se zákonem z 25. ledna 1922 č. 38 Sb. z. a nař., bylo po právu zákonem zavedeno i zvýšení kolků toho, a měly by soudy samy toho dbáti, aby zákon v jejich prospěch odhlasovaný se neobcházel. Notář Dr. Kotěra.

Z věstníku ministerstva spravedlnosti. Ministerstvo spravedlnosti uvádí ve svém věstníku čís. 1.—2. ročníku VII. (1925) pod sdělením čís. 6 předpisy o nabytí zletilosti v cizině.

Dle sdělení toho nabyvá se zletilost v Itálii (čl. 240 cod. civile), Německu (§ 2 něm. obč. zák.), Rakousku (zák. ze dne 6. února 1919, č. 96 St.-G.-Bl.), Francii (čl. 488 code civil) a

Velké Británii (Jenks, Digest of Law, II. Ed. vol. 1) dokonaným 21 rokem. Totéž platí v království SHS v oblasti starého Srbska (§ 37 Sb. obč. z.) a v Rumunsku na území býv. Rumunska a Bessarabii (č. 434 obč. z.). V Bukovině (§ 21 býv. obč. z. rak.), Transylvánii (§ 1 zák. čl. XX. 1877) a v ostatních částech království SHS nabyvá se zletilosti dokonaným 24. rokem, na území SSSR dokonaným 18. rokem. (Č. 56.222/24.)

V témže čís. 1.—2. ročníku VII. svého věstníku pod sdělením č. 8. upozorňuje ministerstvo spravedlnosti pozůstalostní soudy, že je vhodné v případech k tomu způsobilých v protokole o projednání pozůstalosti uvést, že účastník X. Y. (příjematel nemovitosti) žádá, poněvadž výplaty spoludědicům (odkazovníkům) nejsou kryty čistou cenou movitých věcí jemu případných, o výhodu podle § 5 zákona o daní z obohacení a zákonný zástupce nezletilých dětí (vmků) zůstavitelových, že žádá pro ně slevu podle poznámky 4. k sazbě daně z obohacení. Tím se předejde tomu, že by přiznání nároku na výhodu a slevu podle shora uvedených zákonných ustanovení bylo při vyměňování daně z obohacení opomenuto. (Č. 4196/25.)

V čís. 3. ročníku VII. věstníku ministerstva spravedlnosti ve sdělení č. 29 uvádí se ohledně kolkování ověřovacích klausulí na dokladech žádostí o daňové úlevy pro stavební ruch, že ministerstvo financí rozhodlo výnosem ze dne 17. února 1925, č. j. 128.148/7132/23—V/16, že jest ověřovací doložky na opisech listin použitých za doklady žádostí za osvobození od domovní daně podle zákona ze dne 30. března 1920, č. 209 Sb. z. a n., ode dne 17. února 1925 za podmínek bodu 5. předběžných připomínek k sazbě poplatkového zákona pokládati za osvobozené od poplatků podle sazební položky 20/102 písm. d) poplatkového zákona. V doložce nutno poznamenati účel, pro který se opis ověřuje, a osobu, již má sloužiti. Od pozastavení případně nekolkových ověřovacích doložek až dosud na opisy přičištěných jest ovšem upuštěno. (Č. 8287/25.)

V čís. 4. roč. VII. věstníku ministerstva spravedlnosti nalézá se výnos čís. 12 téhož ministerstva o ukládání soudních deposit a deposit poručenských (sirotčích) úřadů u Zemské banky v Praze a její filiálky v Bratislavě.

V témže čísle ve sdělení č. 37 uvádí se ohledně osvobození přihlášek a dokladů podle zákona o konečné úpravě válečných půjček od kolků, že ministerstvo financí sdělilo dopisem ze dne 4. března 1925, č. 22.209/25—V, že ověřovací doložky na výpisech z obchodních knih, určených k účelům stanoveným zákonem ze dne 30. září 1924, č. 216 Sb. z. a n., o konečné úpravě rakouských a uherských válečných půjček (čl. III. s vládního nařízení ze dne 13. prosince 1924, č. 276 Sb. z. a n.) jsou podle položky 20/102 b (rakouské a 79 c) uherské sazby a čl. XIII., odst. 2. cit. vlád. nař. od poplatku podmínečně osvobozeny. V ověřovací doložce nutno ve smyslu bodu 5. připomínek k tarifu rakouského popl. zákona resp. § 10 popl. pravidel uherských vyznačiti účel, pro který se výpis ověřuje, a osobu, již má býti vydán. (Č. 11.683/25.)
Dr. L.

Knihy redakci došlé.

Právnická Jednota na Slovensku v Bratislavě dá v nejbližší době na knižní trh další svoji vědeckou publikaci z oboru práva správního, pojednávající systematicky o novém župním zřízení v RČS. — Kniha má název »Zákon župní« a je zpracována od J. M. prof. Dr. Karla Laštovky, rektora university Komenského v Bratislavě. Již ta okolnost, že autor sám súčasťnil se legislativních prací župních, dává předem tušiti, že obsah knihy je zpracovaný od odborníka nejvyšší povolaného. Celé dílo bude vydáno ve třech částech, z kterých I., právě vydaná obsahuje systematické zpracování hlavních zásad o organizaci a působnosti úřadů župních a okresních. V druhém dílu, k tisku již připraveném, pojedná autor o hospodaření žup, v třetím o správním soudnictví.

V I. dílu pojednává autor o legislativních přípravách k župnímu zákonu a zpracovává jeho právní prameny a časovou a místní působnost zákona a organizační základy, pojednává podrobně o zrušení dosavadních úřadů a korporací, taktéž o jejich jmění a zaměstnancích. Ve zvláštní pak části probírá systematicky působnost, organizaci žup a okresních úřadů, jakož i župních zastupitelstev, výborů a komisí a nenechává neřešenou ani otázku právnícké osoby žup a okresů, jakož i otázku dozoru nad župními zastupitelstvy a župními a okresními zastupitelskými výbory a komisemi.

Vědeckým tímto dílem obeznámena bude naše veřejnost velmi důkladně s celou strukturou nové župní organizace a možno knihu tuto každému jen doporučiti — Cena I. dílu 40 Kč. Objednávky vyřizuje Právnická Jednota na Slovensku v Bra-